

Davacı : Shell & Turcas Petrol A.Ş.
Vekili : Av. Dr. İsmail Yılmaz ASLAN
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza, No:38/8
Balmumcu-Beşiktaş/İSTANBUL
Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B 3 Blok Bilkent / ANKARA

Davanın Özeti : Tapuya şerh edilen kira akdi nedeniyle 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ihlâl edildiğinden bahisle yapılan şikâyetle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından verilen 09.12.2009 tarih ve 09-58/1394-363 sayılı kararın; Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da "ilk inceleme" usulünün bulunmadığı, önaraştırma veya soruşturma usulü işletilmeksizin Kurul tarafından karar alınmasının hukuka aykırı olduğu, Kurul kararına karşı başvuru yolu ve süresinin gösterilmediği, Rekabet Hukuku bağlamında sadece intifa veya kira benzeri tapuya şerh edilmiş veya tescil edilmiş hakların anlaşma olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığı, kendileriyle şikâyetçi arasında belirli bir mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımının söz konusu olmadığı, aralarında sadece kiralayan kiracı ilişkisinin söz konusu olduğu, dava konusu olayda devam eden bir bayilik sözleşmesinin tapusal hak ile uzatılmasının söz konusu olmadığı, kendilerinin tek bir teşebbüs olarak ilgili istasyonun işleticiliğini ve dağıtıcılığını sürdürdüğü, kira sözleşmesinin diğer tarafı olan şikâyetçinin teşebbüs olarak nitelenemeyeceği, Rekabet Kurulu'nun idari işlemleri geriye yürüttüğü, Petrol Piyasası Kanunu'nun dağıtım şirketlerinin aynı zamanda istasyon bayiliği yapabilmesine müsaade ettiği belirtilerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu Kurul kararının bir ihlâl kararı yahut şikâyetin reddi kararı olmadığı, Kanun'un bir anlaşmanın grup muafiyeti kapsamında değerlendirilmesi bakımından önaraştırma veya soruşturma sürecini öngördüğünün söylenemeyeceği, dava konusu Kurul kararının hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Elmas MUCUKGİL'in Düşüncesi : Dava, tapuya şerh edilen kira akdi nedeniyle 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ihlâl edildiğinden bahisle yapılan şikâyetle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından verilen 09.12.2009 tarih ve 09-58/1394-363 sayılı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu hâller, özellikle şunlardır: a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi, b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/1263
Karar No : 2016/3695

kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi, d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi, e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması, f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." hükmü getirilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde ise, maddede sayılan şartların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği; muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesinin belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği; Kurul'un, şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hükmü getirilmiştir.

Muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabilir. Muafiyet kararları anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmışsa koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerli olduğu, Kurul, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği kurala bağlanmıştır.

2002/2 sayılı 2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliğleri ile Değişik, Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ'in 2. maddesinde; üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar, dikey anlaşmaların bu Tebliğ'de belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulduğu, bu Tebliğ ile sağlanan muafiyetin, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının % 40'ı aşmaması durumunda uygulanacağı, tek alıcıya sağlama yükümlülüğü içeren dikey anlaşmalarda muafiyetin, alıcının dikey anlaşma konusu malları ve hizmetleri aldığı ilgili pazardaki payının % 40'ı aşmaması koşuluyla uygulanacağı, mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımına ilişkin düzenlemelerle birlikte fikri hakların alıcıya devri veya alıcı tarafından kullanımıyla ilgili hükümler içeren dikey anlaşmalar da, söz konusu fikri hakların anlaşmanın asli konusunu oluşturan mal veya hizmetlerin alıcı veya

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/1263
Karar No : 2016/3695

alıcının müşterileri tarafından kullanımı, satımı veya yeniden satımı ile doğrudan ilgili olması ve bu fikri hakların devri veya kullanımının anlaşmanın esas amacını oluşturmaması kaydıyla, bu Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanacağı, ancak bu muafiyetin, anlaşma konusu mallarla veya hizmetlerle ilgili olarak, söz konusu haklara ilişkin hükümlerin bu Tebliğ ile muaf tutulmayan dikey sınırlamalarla aynı amaç veya etkilere sahip rekabet sınırlamaları içermemesi şartıyla uygulanacağı, rakip teşebbüsler arasında yapılan dikey anlaşmaların, bu Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamayacağı, ancak sağlayıcının anlaşma konusu malların hem üreticisi hem de dağıtıcısı olduğu, alıcının ise bu mallarla rekabet eden malların üreticisi değil dağıtıcısı olduğu dikey anlaşmaların bu Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanacağı, bu Tebliğ'in, başka bir grup muafiyeti tebliği kapsamına giren dikey anlaşmalara uygulanmayacağı, "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5. maddesinde; Bu Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmada yer alan, aşağıda belirtilen yükümlülüklerle uygulanmayacağı: a) Alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğünün, rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda belirtilen süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması hâlinde, rekabet etmeme yükümlülüğü belirsiz süreli sayılacağı, alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir ayni veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabileceği, şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğünün, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsayacağı, b) Anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak, alıcıya getirilen, mal ya da hizmet üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını yasaklayan doğrudan ya da dolaylı herhangi bir yükümlülüğün, ancak yasaklamanın, anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet hâlindeki mal ve hizmetlere ilişkin olması, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması ve sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olması koşullarıyla, alıcıya, anlaşmanın sona ermesinden itibaren bir yılı aşmamak kaydıyla rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebileceği, kamuya mal olmamış know-how'ın kullanılması ve açıklanmasına ilişkin süresiz yasaklama hakkının saklı olduğu, c) Seçici dağıtım sistemi üyelerine getirilen, belirlenmiş rakip sağlayıcıların markalı ürünlerini satmama yükümlülüğü kuralı getirilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, uyuşmazlığa konu istasyonun bulunduğu gayrimenkulün Mehmet Girgin'in babasına ait olduğu, bu kişi ile Shell Türkiye şubesi arasında 01.12.1990 tarihinde 20 yıl süreli kira sözleşmesi imzalandığı ve 17.12.1990 tarihinde kira sözleşmesinin tapuya şerh edildiği, dolayısıyla gayrimenkul üzerinde 01.12.2010 yılına kadar sürecek bir kira hakkı tesis edildiği, işletmecilik sözleşmesinin 01.12.1994 tarihinde işletmecinin rızası ile feshedildiği, 01.06.1998 tarihinde bir başka firmanın işletmeciliğe başladığı, bu ilişkinin de 14.05.2008 tarihinde sona erdiği, yalnızca kira ilişkisinin devam ettiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/1263
Karar No : 2016/3695

Uyuşmazlık, süresi beş yılı aşan intifanın, tapuya şerh edilen kira sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen muafiyetten yararlanamamasının rekabet yasağını fiilen uzaftması olarak kabul edildiğinden, bayilik sözleşmesinin olmaması hâlinde kira sözleşmesi ile bir dikey ilişkinin varlığından söz edilip edilemeyeceğinden kaynaklanmaktadır.

Akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hâle gelmesindeki en önemli unsur anlaşmanın süresi oluşturmaktadır. Bu nedenle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ve bu tesbitin sözleşmenin süresine bağlı olması, işletme ve kira sözleşmesinin arasındaki bağlantının ortaya konulması gerekmektedir.

Davacı ile bayiler arasındaki hukukî ilişkinin temeli, işletme sözleşmesi ve kira sözleşmesi olmak üzere iki anlaşmaya dayanmaktadır. Gayrimenkul, sahibi olan bayiden kiralanmakta, daha sonra aynı bayiye istasyonun işletmesi verilmekte, tapuya kira sözleşmesi nedeniyle konulan şerh, yapılmış olunan yatırımları dolaylı olarak teminat altına almaktadır. Bayi tarafından işletme sözleşmesi feshedilse bile, tapuya şerh edilmiş kira sözleşmelerinden dolayı kira sözleşmesi süresince kiracının sahip olduğu hakların dağıtıcı tarafından kullanılması veya başkasına verilebilmesi sonucu doğmaktadır.

Olayda, işletme sözleşmesinin işletmeci tarafından tek taraflı olarak feshedildiği anlaşılmakla birlikte, kira sözleşmesinin işletme sözleşmesine olan etkisi nedeniyle işletme sözleşmesi de kira sözleşmesiyle birlikte 01.12.2010 yılı itibarıyla sona erecektir.

Rekabet Kurulu'nca akaryakıt sektörüne yönelik olarak beş yılı aşan anlaşmaların 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi belirlenmiş, söz konusu Kurul kararlarına karşı açılan iptal davaları ise ret ile sonuçlanmıştır. Davacı ile Mehmet Girgin arasında yapılan kira sözleşmesinin kalan süresi 18.09.2010 tarihini yani beş yılı aştığından bu tarihe kadar olan sürenin grup muafiyetinden yararlanması tabiidir.

Bu durumda, dava konusu işleme, sözleşme süresinin grup muafiyetinden yararlanmayı öngören beş yıllık süreyle sınırlanmasını kabul eder nitelikte bir karar verilerek, işletme sözleşmesi fesh edilmiş olmakla bu sözleşme üzerindeki etkisini kira sözleşmesinin sürdürmemesi için süreyle sınırlayarak, beş yılı aşan miktar için sözleşmenin yenilenmesinde tarafların iradesinin hakim kılınmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, tapuya şerh edilen kira akdi nedeniyle 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ihlâl edildiğinden bahisle yapılan şikâyetle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından verilen 09.12.2009 tarih ve 09-58/1394-363 sayılı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

Davacının usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi;

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/1263
Karar No : 2016/3695

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilerek, bu hâllere örnekler verilmiş; "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde ise, "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı hâlinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4'üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir:

- a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- b) Tüketicinin bundan yarar sağlanması,
- c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması.

Muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabilir. Muafiyet kararları anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmışsa koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerlidir.

Kurul, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabilir." kuralına yer verilmiş olup, bu madde hükmüne dayanılarak hazırlanan ve 14/7/2002 tarih ve 24815 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliğleri ile değişik, Dikey Anlaşmalara İlişkin 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği'nin 1. maddesinde, bu Tebliğ'in amacının; dikey anlaşmaların, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmasının koşullarını belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında, üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmaların -dikey anlaşmalar- bu Tebliğ'de belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulduğu; 2. fıkrasında, bu Tebliğ ile sağlanan muafiyetin, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının % 40'ını aşmaması durumunda uygulanacağı kurala bağlanmıştır.

Tebliğ'in 3. maddesinde ise, rekabet etmeme yükümlülüğü, alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük olarak tanımlanmıştır. Yine aynı Tebliğ'in 5/(a) maddesinde, Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır.

2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanması amacıyla çıkarılan Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 39. paragrafında, "Alıcıya en fazla beş yıllık süre için rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebileceğine ilişkin düzenlemenin bir istisnası bulunmaktadır: Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesis tümüyle sağlayıcıya ait ise sağlayıcının kendisine ait olan bir tesiste kendi izni olmadan rakip malların satılmasına izin vermemesinin mantıklı bir sınırlama olduğu görüşünden hareketle, alıcıya getirilecek rekabet etmeme yükümlülüğü herhangi bir şekilde süre sınırlamasına tâbi tutulmamıştır. Buna göre, söz konusu tesisi kullandığı süre boyunca alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilmektedir. Ancak, hali hazırda zaten alıcıya ait olan bir tesisin sağlayıcıya kiralanması veya intifa hakkı tanınması ve sağlayıcının da bu tesisi tekrar asıl sahibi olan alıcıya kullandırması durumunda, bu istisnadan yararlanmak mümkün değildir. Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir ayni veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir. Bu istisnanın dışında rekabet etmeme yükümlülüğünü Tebliğ'de izin verilen süre sınırını aşacak şekilde genişleten doğrudan ya da dolaylı her türlü sözleşme ve/veya uygulama Tebliğ'e aykırı olacaktır. Tebliğ'in 5. maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan ayni ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması hâlinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir." şeklinde açıklama yer almaktadır.

4054 sayılı Kanun'un "Menfi Tespit" başlıklı 8. maddesinde de, "İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanun'un 4., 6. ve 7'nci maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilir.

Kurul, bu belgenin düzenlenmesinden sonra 13'üncü maddedeki şartlar çerçevesinde görüşünden her zaman dönebilir. Ancak bu durumda taraflara Kurulun görüş değiştirmesine kadar geçen süre için cezai müeyyide uygulanmaz." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; uyuşmazlığa konu istasyonun bulunduğu gayrimenkulün Mehmet Girgin'in babasına ait olduğu, bu kişi ile Shell Türkiye şubesi arasında 01.12.1990 tarihinde 20 yıl süreli kira sözleşmesi imzalandığı ve 17.12.1990 tarihinde kira sözleşmesinin tapuya şerh edildiği, dolayısıyla gayrimenkul üzerinde 01.12.2010 tarihine kadar sürecek bir kira hakkı tesis edildiği, işletmecilik sözleşmesinin 01.12.1994 tarihinde işletmecinin rızası ile feshedildiği, 01.06.1998 tarihinde bir başka firmanın işletmeciliğe başladığı, bu ilişkinin de 14.05.2008 tarihinde sona erdiği, yalnızca kira ilişkisinin devam ettiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/1263
Karar No : 2016/3695

Taraflar arasındaki dikey anlaşma ile alıcıya yüklenen rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespitinde, dikey ilişkiye başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın yapıldığı tarihin sürenin başlangıcı olarak esas alınması, rekabet yasağı içeren bayilik sözleşmesi ile birlikte intifa, tapuya şerh edilmiş kira gibi sözleşmelerin hepsinin aynı anda ortadan kalktığı tarihin ise rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Yukarıda anılan Kılavuz'un 36. paragrafında, Tebliğ'in 5. maddesinde dikey anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine yönelik olarak düzenlenen istisna hükmünün öncelikle ve özellikle ilişkinin başlangıcından itibaren sağlanması gerektiği, muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan, faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması hâlinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzamasının söz konusu olmayacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede istasyonun bulunduğu gayrimenkulün Mehmet Girgin'in babasına ait olduğu, bu kişi ile Shell Türkiye şubesi arasında 01.12.1990 tarihinde 20 yıl süreli kira sözleşmesi imzalandığı ve 17.12.1990 tarihinde kira sözleşmesinin tapuya şerh edildiği, dolayısıyla gayrimenkul üzerinde 01.12.2010 tarihine kadar sürecek bir kira hakkı tesis edildiği, işletmecilik sözleşmesinin 01.12.1994 tarihinde işletmecinin rızası ile feshedildiği, 01.06.1998 tarihinde bir başka firmanın işletmeciliğe başladığı, bu ilişkinin de 14.05.2008 tarihinde sona erdiği, yalnızca kira ilişkisinin devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, her ne kadar daha sonra yapılan devirler söz konusu olsa da, bayi ve malik arasında bir bağlantı mevcut olduğundan ve anılan dikey ilişkinin -istisnadan yararlanmasına ve muafiyet tanınacak sürenin uzamasına imkân bulunmadığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın REDDİNE, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 166,65-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 11.11.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Zümrüt	Dr. Hasan	Mürteza	Fatih Mehmet
ÖZGÜR	ÖDEN	GÜL	GÜLER	ALKIŞ

Yargılama Giderleri	
Toplam Harç :	92,65-TL
Posta Gideri :	74,00-TL
Toplam :	166,65-TL

